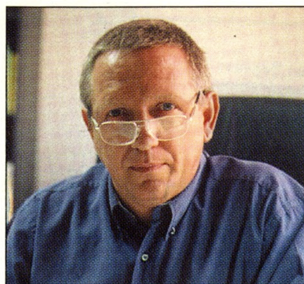
Ambiente . - ed. 11 (2002) ; p. 57-59

Tarheta di credito
De creditcard

Mr. Ariean de Bie

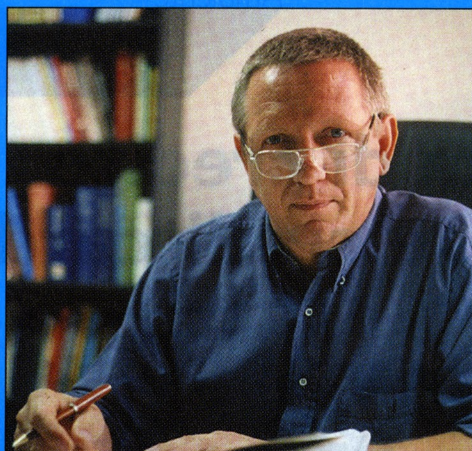

E tarheta di credito. Mi a yam'e e bara magico di e consumidor. Esun cu bai haci compra pa prome biaha cu su tarheta di credito nobis nobis, por crea e idea cu el a haya su mes den un storia di hada. Bo por cumpra kico cu bo kier, bo ta waya cu bo bara magico y ...presto! Hopi biaha bo nocion pa realidad mes ta percura pa e 'tovermento' aki no bai for di man. E ora ainda e ta keda algo gracioso y practico. Pero dor cu e tentacion ta grandi, consumidornan hopi bes ta tover nan mes den problemanan financiero enorme. E ora ley ta cai aden, corte y deurwaarder.

E tarheta di credito a keda desaroya na 1920 na Merca. Na prome instante nan a obsekia nan na nan clientenan fiho di cadenanan di hotel y companianan di petroleo. E tarheta di credito cu a wordo usa globalmente tabata esun di Diners Club (1950). Un tempo despues a sigui e tarheta di American Express (1958). E tarhetanan di credito mas usa awendia ta esunnan bancario. (Visa/Mastercard). Cu esakinan e bendedo ta wordo paga mesora pa e banco. Pagando un interes haltissimo naturalmente, no bruha den esei.

De creditcard. Ik noemde het de toverstaf van de consument. Wie voor het eerst met een pas verworven creditcard uit winkelen gaat, kan het gevoel krijgen in een sprookje rond te lopen. Je kunt kopen wat je wilt, je wappert met je toverstaf en...presto! Vaak zorgt het realiteitsbesef er voor dat het 'getover' niet uit de hand loopt. Dan blijft het leuk en handig. Maar omdat de verleiding groot is, 'toveren' consumenten zichzelf niet zelden in enorme financiële problemen. Dan komt het recht, de rechtbank en de deurwaarder eraan te pas.

De creditcard is rond 1920 in de V.S. ontwikkeld. Aanvankelijk werden ze uitgegeven aan vaste klanten van hotelketens en oliemaatschapppijen. De eerste globaal gebruikte creditcard was van Diners Club (1950). Iets later volgde de kaart van American Express (1958). De meest gebruikte creditcards zijn thans echter de bankcards (Visa/Mastercard). Hierbij wordt de verkoper meteen door de bank betaald en kan de consument zijn aankoop in termijnen aan de bank betalen. Tegen een forse rente overigens, vergis u niet.

De creditcard

Cu cierto tarhetanan tin un limite riba nan, tin ora ta fastioso. E banconan no tur biaha ta procesa e datonan financiero na un manera apropia di modo cu bo ta keda na caha para cu un cara yen di berguensa ora nan bisa bo cu bo carchi no a pasa. Y esaki siendo cu bo a caba di regla bo asunto financiero cu bo banco. Pa nos rumannan menos fuerte, un limite por ta un salbacion.

Controla e cuentanan cu bo ricibi di bo banco mesora. Controla tambe si nan ta manteniendo e interes cu bo a palabra cu nan. Ora tin iregularidad, tuma contacto mesora cu bo banco. Alabes skirbi un carta, cu bo ta sigura, pa e institucion cu a manda bo e cuenta, y den dje bo ta pone bo nomber y adres, bo number di cuenta, e fecha y suma di e compra en cuestion. Splica loke no ta corecto den henter e asunto aki. Si resulta cu e banco no por proba cu berdaderamente bo a haci tal compra, bo ta bon proteha. Lo bo ricibi e suma cu nan kita aki bek.

Ya cu esaki ta un rubrica huridico y no uno pa e consumidor, laga mi sigui un rato cu e fin tristo di e storia: Esun cu no paga su debenan na banco, ta haya un carta prome cu un convocatorio pa bin paga. Esun cu no reacciona riba esaki, ta haya un oficina di incasso riba su lomba. Esun cu no por yega na un areglo cu banco - of esun cu no por mantene su mes na e areglo - ta haya un sentencia di huez pa paga e suma cu e debe. Despues ta sigui un beslag riba salario.

Dat sommige kaarten een limiet hebben is soms lastig. De banken verwerken de financiële gegevens niet altijd even adequaat, zodat je met een rood hoofd bij de kassa staat, als men tegen je zegt dat er geen credit meer is. Dit terwijl je onlangs je schuld aan de bank hebt aangezuiverd. Voor de zwakke broeders en zusters onder ons, kan een limiet ook een zegen zijn.

Controleer de afrekeningen die u van uw bank ontvangt meteen. Controleer ook of het afgesproken rentepercentage inderdaad gehanteerd word.
Bij onregelmatigheden neemt u meteen contact met uw bank op. Schrijf tevens een aangetekende brief aan de instelling waarvan u de rekening ontvangt, met daarin natuurlijk naam en adres, uw rekeningnummer, de datum en bedrag van de bewuste aankoop. Leg uit wat er mis is. Mocht blijken dat de bank niet kan aantonen dat u de aankoop inderdaad heeft gedaan, dan bent u goed beschermd. U zult het afgetrokken bedrag terug ontvangen.

Omdat dit een juridische- en geen consumentenrubriek is, nog even de droeve afloop van het sprookje: Wie zijn schulden aan de bank niet betaalt, krijgt eerst een brief met een oproep te betalen. Wie niets van zich laat horen, krijgt te maken met een incassokantoor. Wie niet tot een regeling kan komen - of wie de regeling niet kan volhouden - krijgt te maken met een veroordeling door de rechtbank tot betaling van

Hunto cu esaki ta bai un hudicial di pago pa e dunador di trabou di e debedo. E dunador di trabou e ora por/mester tene un porcion legal (max. 1/3) di e salario bruto di e empleado/debedo. E empleado consecuentemente ta haya un gran parti menos di su salaris den su man. Despues, den un asina yama procedura di splicacion, e dunador di trabou mester duna cuenta loke normalmente e ta paga na e empleado y loke, despues cu el a ricibi e hudicial di pago, a tene aden mientrastanto.

Tin ora un beslag riba salario ta un 'bendicion disfrasa'. Pasobra, dor di e beslag riba e salario ta bin un trankilidad den e situacion financiero. Bo no ta wordo molestia mas pa oficinanan di cobransa of abogado. Nan ta stop di somete bo na areglonan di pago imposibel. Claro cu bo tin cu paga masha hopi interes mes, pero bo sa unda bo ta para.

Manera ya bisa, esaki no ta un rubrica pa e consumidor. Den mi practica, sinembargo, mi ta haya mi confronta cu asina hopi problema dor di uso di tarheta di credito cu mi ta haya un advertencia fuerte na su luga akinan. Tover ta sosode solamente den storianan di hada.

*) E informacion di mr. de Bie ta wordo duna cu hopi prudencia. Dor cu e seccion aki ta uno cortico, esaki ta trece cune cu e informacion ta general. Ni redaccion, ni mr. de Bie no ta asumi ningun clase di responsabilidad pa cu daño of cualkier consecuencia cu por surgi dor di cualkier inexactitud of insuficiencia den e informacion of pa motibo di un malcomprendimento. Den caso di preguntanan legal semper ta consehabel pa acerca un abogado of un hurista cu bo preguntanan concreto.

het verschuldigde bedrag. Daarna volgt meestal loonbeslag. Daarbij gaat er een dwangbevel naar de werkggever van de schuldenaar. De werkgever mag/moet dan dan een wettelijk gedeelte (max. 1/3) van het bruto salaris inhouden van de werknemer / schuldenaar. De werknemer krijgt dan een fors gedeelte minder salaris in het handje. Later, in een z.g. verklaringsprocedure, moet de werkgever opgave doen van wat hij aan de werknemer normaliter uitbetaalt en wat hij, na het ontvangen van het dwangbevel, inmiddels heeft ingehouden.

Soms is een loonbeslag een 'blessing in disguise'. Immers door een loonbeslag, komt er rust in de financiële situatie. U wordt niet meer lastig gevallen door incassobureaus of advocaten. Men probeert u niet langer voor u onmogelijke betalingsregelingen af te dwingen. U moet natuurlijk wel veel rente betalen, maar u weet waar u aan toe bent.

Zoals gezegd is dit geen consumentenrubriek. In mijn praktijk zie ik echter zo veel problemen door het gebruik van de creditcard dat ik meende dat een forse waarschuwing op zijn plaats is. Toveren kan alleen in sprookjes.

**) De informatie van mr. de Bie worden met grote zorgvuldigheid gegeven. Het korte bestek van deze rubriek brengt met zich mee dat de informatie algemeen is. De redactie, noch mr. de Bie aanvaarden enige aansprakelijkheid voor schade of andere gevolgen die door eventuele onjuistheden of onvolledigheden in de informatie of door een onjuist begrip kunnen ontstaan. Bij belangrijke rechtsvragen is het steeds aan te raden een advocaat of andere rechtskundige met Uw concrete vraag te benaderen.*